

T O E L I C H T I N G

behorende bij het bestemmingsplan "BUITENGEBIED"
der gemeente D E N E K A M P
(tek.no.Dk-50).

=====

Het bestaande "uitbreidingsplan in
hoofdzaken" stamt uit 1952.

De inzichten met betrekking tot het
beheer en het gebruik van het "landelijk gebied"
zijn sindsdien aanzienlijk gewijzigd. Lag voorheen
de nadruk op de agrarische functie van het platte-
land, steeds meer wint de gedachte veld, dat dit
gebied als "leefruimte" voor de gehele bevolking
moet worden gezien en als zodanig moet worden be-
handeld.

Met de behoefte aan recreatieve mogelijk-
heden groeide de belangstelling voor een goede
landschapsverzorging.

Bij een toenemende bevolkingsdichtheid,
die zich overal manifesteert, is verder een grotere
zorgvuldigheid bij het grondgebruik geboden en
komt een zwaarder accent te liggen op de drink-
watervoorziening, de afvalberging, de zandwinning
en niet in de laatste plaats op de omvang en kwa-
liteit van de verkeersvoorzieningen.

Het spreekt vanzelf, dat ook de ontwik-
keling in de landbouw zelf om een aanpassing van
de planologische begeleiding vraagt. Schaalver-
groting, rationalisatie en mechanisatie, die vrij-
wel overal tot expulsie van de agrarische beroeps-
bevolking hebben geleid, zijn nog steeds aan de
orde. In hoeverre een eventuele ontaarding van
dit verschijnsel in een algemene land- en beroeps-
vlucht kan worden tegengegaan, hangt wellicht van
de mogelijkheden af, die liggen in de veredelings-

- productie en intensievere -

Behorende bij besluit van de Raad

van Denekamp

van 2 NOV 1971

De secretaris,

De wettelijke,

[Handwritten signature]
J. D. N. van der ...

productie en intensievere bodemcultures en uiteraard van de economische ontwikkeling in het kader van Europese eenwording. Deze heeft nu al tot gevolg, dat de betekenis van de marginale gronden voor de landbouw sterk is afgenomen en dat slechts bij uitzondering sprake is van het vestigen van nieuwe bedrijven.

Het ligt dan ook voor de hand, dat het stedenbouwkundige plan zich bij deze gewijzigde situatie aansluit en dat in de eerste plaats wordt gestreefd naar een optimale ontwikkelingsvrijheid voor de bestaande bedrijven, opdat zij zich snel en gemakkelijk bij de omstandigheden kunnen aanpassen. Dit houdt o.a. in, dat het veranderen en uitbreiden van het gebouwencomplex, nodig in verband met de bedrijfsvoering, vrijelijk moet kunnen plaatsvinden en dat aan het agrarisch grondgebruik zo weinig mogelijk beperkingen mogen worden opgelegd.

Ook bij het stichten van nieuwe agrarische bedrijven zullen onnodige beperkingen, m.n. voor wat betreft de situering van het gebouwencomplex, moeten worden vermeden. Hoewel economisch bezien de voorkeur uitgaat naar een ligging aan de verharde weg, zal een begrenzing van mogelijkheden in deze zin tekort kunnen doen aan de betekenis van andere factoren voor de situering, zoals bodemgesteldheid, ligging van het voorzieningennet (gas, water, telefoon, electra enz.) en landschap. Daar komt nog bij, dat veelal uit principiële overwegingen het bouwen aan wegen met enige verkeersbetekenis geheel of gedeeltelijk wordt tegengegaan, wat in de praktijk bij verplaatsing van bestaande bedrijven of bij tracé-correctie, zowel de belanghebbende als de wegbeheerder onnodig last bezorgt, terwijl voor de bewaking van het verkeers-

belang andere doeltreffende wettelijke middelen ter beschikking staan.

Ten aanzien van de landschappelijke belangen past evenmin een te sterke preoccupatie. Dat landbouw en landschapszorg niet al te gauw als tegenstrijdig moeten worden gezien, bewijzen onze fraaie cultuurlandschappen, zowel in het oudere kleinschalige coulissengebied, als in de jongste IJsselmeerpolders. Schaalvergroting bij de bedrijven zal zich ongetwijfeld gaan weerspiegelen in het landschap zelf. Verandering van bedrijfsmethoden brengen veranderingen in het landschap uiterlijk, in het landschapsschoon. Alleen het uitzonderlijke van bepaalde landschappen zal dan ook voor conservering in aanmerking mogen komen en dan niet louter als een herinnering aan wat voorbij is, maar op zinvolle wijze, omdat ondoelmatige relictten aan zichzelf zullen worden overgelaten en dan aan waarde gaan inboeten.

Naar de betekenis, die moet worden gehecht aan het landschap, is de volgende indeling gemaakt:

- a. gebieden waar alle belangen ondergeschikt zijn aan die van de landbouw;
- b. gebieden waar het landbouwbelang domineert, maar waar het landschap zoveel mogelijk dient te worden ontzien;
- c. gebieden waar naast de agrarische belangen, die van landschappelijke en recreatieve aard een grote rol spelen;
- d. natuurmonumenten.

Deze indeling en de hiermee samenhangende regeling van bebouwing en grondgebruik correspondeert met de hieromtrent geldende inzichten bij Rijk en Provincie voor wat betreft het natuurschoon. Door een doelmatige begrenzing zullen de ontwikkelingsmogelijkheden van reeds bestaande bedrijven

veilig kunnen worden gesteld, terwijl overigens door andere belangen ingegeven voorwaarden niet onnodig inbreuk behoeven te maken op de agrarische bedrijfsvoering wanneer zij beperkt blijven tot hetgeen nodig is voor de bescherming van landschappelijke of natuurwetenschappelijke waarden.

Een regeling die optimale mogelijkheden wil verschaffen aan het landbouwbedrijf maar gelijktijdig de inadequate vestiging moet weren, zal zich in beginsel moeten uitspreken over het kenmerkende onderscheid hiertussen, wat bij de sterk variërende bedrijfsvormen niet meer zo eenvoudig blijkt en meestal uitmondt in een normatief stelsel, dat beheerst wordt door de principiële inzichten van het ogenblik en een zekere terughoudendheid ten aanzien van onzekere factoren, waardoor het als een te statisch en ongedifferentieerd schema in de praktijk te weinig ruimte biedt voor het specifieke en het onvoorzien, dat eigen is aan het huidige ontwikkelingsbeeld.

Aantrekkelijker lijkt dan ook een systeem, dat alleen de hoofdtrekken van het te volgen beleid aangeeft aan de hand van de reeds genoemde gebiedsindeling, zodat in beginsel vaststaat, welk gebruik van de grond kan worden gemaakt en dat zich overigens beperkt tot het veilig stellen van ontplooiingsmogelijkheden van de bestaande agrarische bedrijven. Ongewenste infiltraties worden hiermee op eenvoudige maar doeltreffende wijze tegengegaan. Eventuele nieuwe agrarische vestigingen behoeven dan niet meer te worden getoetst aan vooraf vastgelegde normen maar een beoordelingspatroon van zuiver landbouwtechnische aard, dat des te beter aan verstarring kan ontkomen, wanneer de inzichten van het agrarische bedrijfsleven zelf, mede bepalend worden voor de bestuurlijke beslissingen.

Er bestaat dan ook geen aanleiding meer voor een afwijzing à priori van bepaalde gespecialiseerde bedrijfsvormen, zoals varkensmesterijen, die voortkomen uit een veranderde agrarische structuur, omdat aan de vrijstelling de nodige voorwaarden ter voorkoming van hinder of aantasting van andere belangen, kunnen worden verbonden.

Tegen het voorgestelde systeem zou kunnen worden aangevoerd, dat de nieuwe vestiging in sterke mate afhankelijk wordt van de medewerking van bestuurlijke instanties. Daarbij moet dan wel worden bedacht, dat ook het tot nu toe gebruikte systeem aan de nieuwbouw stringente beperkingen oplegt, die landbouwkundig gezien minder adequaat zijn, terwijl de rechtszekerheid nu verankert ligt in:

- de nauwe begrenzing, die aan de te stellen voorwaarden wordt gegeven;

- de grotere betekenis van een strikt technisch inzicht door de invloed, die het bedrijfsleven op de besluitvorming kan uitoefenen en in:

- de door de Wet verzekerde beroepsmogelijkheden voor belanghebbenden op de gemeenteraad.

Een bijkomend voordeel is de sterke vereenvoudiging van de hiervoor nodige procedures, die door de nieuwe wetgeving mogelijk is geworden.

De arbitraire rol, die het Provinciaal Bestuur is toegedacht beperkt zich, ook om praktische redenen, tot situaties waarbij het gaat om de afweging van divergerende of bovengemeentelijke belangen.

Het spreekt vanzelf, dat één en ander eerst na uitvoerig overleg met het georganiseerde agrarische bedrijfsleven nader is uitgewerkt, terwijl de districtsbesturen van de landbouworganisaties voorts nog een belangrijke rol hebben

gespeeld bij het verzamelen van gegevens. Verder werden uiteraard, voorzover nodig, de Rijkswaterstaat, de Provinciale Waterstaat, het Staatsbosbeheer, de Cultuurtechnische Dienst of cultuurmaatschappijen in het vooroverleg betrokken.

De betekenis van de landbouw als bestaansbron is aan een nadere beschouwing onderworpen in het rapport van het E.T.I.O. "Sociaalwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling van Denekamp". Hierin wordt een geleidelijke toename van de gemiddelde bedrijfs-grootte gesignaleerd en een hierbij aansluitende afname van de kwantitatieve betekenis van deze welvaartsbron.

In kwalitatief opzicht hebben de ruilverkavelingen Denekamperveld, Beneden Dinkel en Agelo Reutum een belangrijke bijdrage geleverd. De hieruit voortvloeiende wijzigingen in de geografie zijn zoveel mogelijk op de kaart bijgewerkt.

Omtrent transportleidingen of straalverbindingen, welke het gemeentelijk gebied doorkruisen, werden de hierbij betrokken beheersinstanties geraadpleegd.

De hiervoren omschreven, voor de landbouw uitgestippelde beleidslijn is ook voor de recreatie gehanteerd. Reeds bestaande voorzieningen zijn in het algemeen gelegaliseerd. Door een instituut van vrijstellingsbevoegdheden kan zoveel mogelijk ruimte worden gelaten voor een ontwikkeling die aansluit bij de groeiende behoefte en bij de bereidheid van grondeigenaren om hieraan medewerking te verlenen. Ook de mogelijkheden, die liggen in een transformatie van bestaande woningen tot weekend- of vakantieverblijven zijn in dit beeld betrokken. Slechts in enkele gevallen zijn in verband met hun ligging, specifiek voor dit doel geëigende terreinen als zodanig bestemd, waardoor uitdrukking kon worden gegeven aan heersende inzichten omtrent de gewenste

uitgroei van de logiesaccommodatie in het licht van capaciteit van de aangrenzende uitloopgebieden. Een te sterke afbakening van de mogelijkheden zou uiteraard grondspeculatie in de hand werken en voorbijgaan aan de nog evoluerende inzichten omtrent behoeften en mogelijkheden van de recreatie in het algemeen.

Dat de rijkdom aan natuurschoon een grote aantrekkingskracht uitoefent op de toerist en vacantieganer blijkt wel uit de ontwikkeling van de accommodaties in de periode 1963 - 1968.

	<u>1963:</u>		<u>1968/1969:</u>	
	<u>stuks: slaappl.:</u>		<u>stuks: slaappl.:</u>	
hotels	7	156	8	199
pensions	11	89	6	63
zomerhuisjes	17	179	-	-
kampeerhuizen	-	-	72	360
kampeergebouwen, w.o. kampeerboer- derijen	3	178	4	320
kampeerterreinen	4	340	6	2173
totaal	942		3115	

De groeiende behoefte aan kampeer-gelegenheden en zomerhuisjesterreinen zal slechts ten dele kunnen worden opgevangen door de bestaande, als zodanig aangegeven terreinen en dient verder te worden afgeleid naar hiervoor geschikte plaatsen, op de kaart met zwarte driehoeken aangeduid.

Het dagtoerisme is eveneens van belang - als concentratiepunten fungeren het landgoed Singraven en het museum Natura Docet.

In het basisplan voor de recreatie in Twente werd als project (vóór 1980 te realiseren) opgenomen een terrein aan de zuidoostzijde van het dorp Denekamp, dat gunstig is gelegen ten opzichte van het Dinkeldal.

Bijlage 1 geeft een samenvattend overzicht van de recreatieve mogelijkheden.

Voor de gebieden waarvoor, ingevolge de wet, houdende voorlopige regeling inzake het Nationale Plan en structuurplannen, een meldingsplicht gold, is ingevolge de hierover verschenen ministeriële circulaire, een speciale bescherming getroffen, die aansluit bij het tot nu toe gevoerde beleid. Omdat de meldingsplichtgebieden zich uitstrekken over diverse bestemmingen ligt toepassing van het aanlegvergunningensysteem ex artikel 14 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening hier het meest voor de hand, waarbij met de motieven, die hebben geleid tot de speciale bescherming van de verschillende gebieden, rekening kan worden gehouden. Wanneer gegronde redenen aanwezig waren in verband met wijzigingen in de cultuurtoestand of met het oog op de samenhang van het geheel, werd de begrenzing verruimd of beperkt.

De betekenis van de onderscheidene, op bijlage 2 aangegeven natuurgebieden kan worden afgeleid uit de omschrijving die Staatsbosbeheer hierover verstrekt en die hieronder kort is samengevat:

A. Broekbos bij Schiphorst:

klein, gaaf broekbos (voedselrijk elzenbroek) met open plekjes, die tenderen naar dotterbloem hooiland - vogelrijk - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving, verontreiniging en verstoring van de rust.

B. Broekbos bij de Roepse:

in betekenis, uiterlijk en behoefte aan bescherming vergelijkbaar met A.

C. Bergvennen, Breklenkampseveld en de Vetpot:

belangrijk complex bos, heide, vennen en schraal land met rijke schakering aan voedselarme levensgemeenschappen - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving, verontreiniging en overmatige betreding.

- D. Erfbosje te Breklenkamp: -

D. Erfbosje te Breklenkamp:

fraai en gaaf erfbos met hulst en gele dovenetel onder boomlaag van eik - te beschermen tegen ontginning, rooien of omvormen tot naaldhout en tegen vervuiling.

E. Broekbosjes Postelhoek:

voedselarme en voedselrijke vegetaties - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving, verontreiniging en overmatige betreding.

F. Het Springendal en het Hazelbekke:

zeldzame milieutypen, gebonden aan terreinhellingen en zuiver stromend water van constante temperatuur; biologische potentie is zeer rijk, doordat het water deels voedselarm, deels voedselrijk is; iedere beïnvloeding van de waterhuishouding en het bodemrelief moet worden voorkomen - te beschermen tegen verontreiniging en overmatige betreding.

G. Erosiedal op de Kersberg:

bron- en beekgezelschappen als in F; - te beschermen tegen ingrepen in waterhuishouding, waterkwaliteit of bodemrelief, tegen verontreiniging en overmatige betreding.

H. De Roezeberg, Onzoel:

hoogten gekenmerkt door voorkomen van armere en rijkere eikenbossen of de hun vervangende naaldhoutbosjes, laagten door brongebieden met een door het geringe debiet gekenmerkte vegetatie; soortenrijke grazige percelen omgeven door eveneens soortenrijke houtwallen - te beschermen als gebied E.

I. De Pol, Hezeberg c.a.:

bron-elzènbroek-vegetaties en eikenhaagboukenbos, voorts bron-hooilanden en droge schrale graslanden; gebied is ornithologisch van belang - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving en verontreiniging.

K. Twee bron-hooilandjes ten westen van Klein Agelo:

met houtgewas omgeven brongebieden van floristische rijkdom - te beschermen tegen ontwatering,

- ophoging, afgraving en verontreiniging. -

ophoging, afgraving en verontreiniging.

L. Bos- en houtwalcomplexen in Agelo:

broekbos en met houtwallen omzoomde graslandjes - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving, verontreiniging en overmatige betreding.

M. Loomanskamp en Achter de Voort:

rijke loofboscomplexen met zeer gevarieerde vegetaties; - te beschermen tegen ontwatering, ophoging, afgraving, wijziging van de houtsoorten, verontreiniging en overmatige betreding.

N. Agelerbroek:

broekland met een mozaik van gave vegetaties - vogelrijk; van het aansluitende Voltherbroek liggen in Denekamp enkele zandpercelen die voor het beheer onmisbaar zijn - te beschermen tegen wijzigingen in het waterregime en de waterkwaliteit, tegen ophoging, afgraving, verontreiniging en de verstoring van de rust.

O. De Kooi:

loofbos met rijke flora en avifauna - te beschermen tegen wijzigingen in de waterhuishouding, ophoging, afgraving, verontreiniging en verstoring van de rust.

P. Het Singraven, Dinkeldal c.a.:

het Dinkelgebied is geomorfologisch van grote betekenis door aanwezigheid van een levende rivier; rijk geschakeerd bosbestand - rijke flora en avifauna (broedgebied havik, buizerd, wespendif, appelvink, ijsvogel en grote gele kwikstaart, nog aanwezig boom- en steenmarter); - te beschermen tegen wijziging van de waterhuishouding, ophoging, afgraving, rooien van houtwallen, uitgebreide aanplant van exoten, verontreiniging en verstoring van de rust.

Q. Bonkenbroek en Broekbos ten zuiden hiervan:

waardering en bescherming als voor A.

R. De Zoeke:

elzenbroek op de lage gronden en dennenbos met vossebes op hogere delen; rijk aan zangvogels - te beschermen tegen ontwatering, vervuiling en overmatige betreding.

- S. Bos en hei bij het Egelsgoor:

S. Bos en hei bij het Egelspoor:

deels berkenbos, deels naaldhout en heideveldjes; rijke fauna - te beschermen tegen ontwatering, vervuiling en overmatige betreding.

T. Stroothuizen:

vochtige hei met vennen en schraal grasland; waardevolle vegetaties - te beschermen tegen ontwatering, vervuiling en overmatige betreding.

U. Gebied Breklenkamp-Lattrop.

oud, gedifferentieerd cultuurgebied - te beschermen tegen landschappelijke aantasting.

V. Gebied Steenkamp-Rammelhaar:

bescherming van de bosjes en heidepercelen is gewenst.

W. Gebied Notter en Oud Ootmarsum:

geomorfologisch en landschappelijk waardevol; - handhaving van waterhuishouding, relief en huidig grondgebruik gewenst.

X. Houtwallengebied rond Agelo:

handhaving kleinschaligheid (wallen), landschap en waterhuishouding van belang.

Y. Gebied rond Tilligte:

vergelijkbaar met gebied U.

Z. Dinkelgebied ten oosten van Tilligte:

geomorfologisch nog gaaf deel van het Dinkeldal, dat bij voorkeur onbebouwd moet blijven met behoud van het huidige relief.

AA. Esgronden Groot Agelo.e.o.:

vergelijkbaar met gebied W (wel grootschaliger).

In overeenstemming met het vigerende plan is in de buurtschap Groot Agelo wat ruimte gereserveerd voor een verzorgend bedrijf en eventueel een woning voor b.v. een onderwijzer.

Voor het toekomstige woongebied Denekamp werd een bebouwingsvrije zone gereserveerd.

De St. Nicolaasstichting omvat een moederklooster der Zusters Franciscanessen, waaraan verbonden een opleidingscentrum voor kraamverzorgsters,

- een landbouwhuishoudschool en een school -

een landbouwhuishoudschool en een school voor bijzonder lager onderwijs. Een verdere uitbreiding van het complex blijft mogelijk.

De verkeersvoorzieningen refereren aan hieromtrent gebleken inzichten bij Rijk en Provincie. Een omlegging langs de zuidzijde van Denekamp werd als studielijn aangegeven, omdat omtrent vorm en plaats van de aansluiting van de provinciale weg Almelo - Denekamp op het Rijkswegtracé nog weinig vaststaat. Het is evenwel van groot belang, dat het doorgaande verkeer t.z.t. buiten het woongebied om kan worden afgewikkeld.